

Aan de leden**Datum**

22 november 2023

Ons kenmerk

U202300812

Lbr. 23/047

Telefoon

0703738393

Onderwerp

Eerste nazending Najaars ALV 1 december 2023

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Eerder hebben wij u met de ledenbrief van 3 november jl. de agenda met een aantal bijlagen toegezonden voor onze Najaars ALV van 1 december a.s.

In deze nazending ontvangt u een aantal moties, een amendement en de preadviezen bestuur bij de volgende agendapunten:

- Agendapunt 7. Kaders VNG-inzet kabinetsformatie
- Agendapunt 8a. Actualisatie randvoorwaarden Klimaatakkoord
- Agendapunt 9: Verantwoording bestuur over uitvoering moties.

Hierna geven wij per agendapunt een korte toelichting.

De volledige vergaderset, inclusief de nazending, vindt u hier: <https://vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-najaars-alv-1-december-2023>

Agendapunt 7. Kaders VNG-inzet kabinetsformatie

Op 3 november zonden wij u een concepttekst voor de resolutie “Kaders VNG-inzet kabinetsformatie” toe. Daarbij kondigden wij aan een definitieve tekst te zullen toezenden na verwerking van de opbrengst van gesprekken met de leden en het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) van 21 november jl. Komende vrijdag zult u deze definitieve tekst voor de resolutie ontvangen inclusief nagekomen moties

Bij dit agendapunt ontvangt u bijgaand:

- De motie Heemstede “Goed beleid is integraal beleid” met preadvies.

Agendapunt 8a. Actualisatie randvoorwaarden Klimaatakkoord

Bij dit agendapunt ontvangt u:

- Het amendement Eindhoven “Normering en regulering bij ambitieuze randvoorwaarden klimaatakkoord” met preadvies.

Agendapunt 9: Verantwoording bestuur over uitvoering moties.

Bij dit agendapunt behandelen we alle nieuwe moties die niet op een ander agendapunt voor de Najaars ALV betrekking hebben.

Bij dit agendapunt ontvangt u:

- De motie Súdwest Fryslân en Losser “Aan de slag met bestaanszekerheid voor medewerkers aan de basis” met preadvies
- De motie Leidschendam-Voorburg “Normen- en toetsingskader financiële rechtmatigheid” met preadvies
- De motie Bergeijk c.s. “Voortgang invoeren inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo vanaf 1 januari 2026” met preadvies
- De motie Zeist c.s. “Duurzame bekostiging transformatie Integraal Zorg Akkoord (IZA)” met preadvies.

Stemmen in de ALV

Voor de goede orde wijzen we u erop dat alle gemeentesecretarissen vorige week de stemkaart met unieke barcode ontvangen, waarmee de vertegenwoordiger van de gemeente deel kan nemen aan de stemmingen in de Najaars ALV. Ook voor deze Najaars ALV in het Beatrixtheater in Utrecht geldt dat alleen fysiek aanwezige vertegenwoordigers van de gemeenten kunnen deelnemen aan de stemmingen. Zij kunnen alleen het gewogen aantal stemmen voor de eigen gemeente uitbrengen.

De Najaars ALV is voor belangstellenden die niet aanwezig kunnen zijn ook live volgen via www.vng.nl. U hoeft zich daarvoor niet aan te melden.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Aan de leden**Datum**

24 november 2023

Ons kenmerk

U202300813

Lbr. 23/048

Telefoon

0703738393

Onderwerp

Tweede nazending Najaars ALV 1 december 2023

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Eerder hebben wij u met de ledenbrieven van 3 en 22 november jl. de agenda en een aantal bijlagen toegezonden voor onze Najaars ALV van 1 december a.s.

In deze tweede nazending ontvangt u bijlagen bij de volgende agendapunten:

- Agendapunt 7. Kaders VNG-inzet kabinetsformatie
 - o Definitieve tekst resolutie “VNG-inzet richting nieuw kabinet: gebruik de kracht van lokaal bestuur”
 - o De motie Enschede “Herstel financiële verhouding met nieuwe regering” met preadvies.

- Agendapunt 8a. Actualisatie randvoorwaarden Klimaatakkoord
 - o Motie Schagen en Almere e.a. “Oplossingen voor een overvol stroomnet” inclusief preadvies bestuur

Hierna geven wij per agendapunt een korte toelichting.

De volledige vergaderset, inclusief de nazending, vindt u hier: <https://vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-najaars-alv-1-december-2023>

Agendapunt 7. Kaders VNG-inzet kabinetsformatie

Op 3 november zonden wij u een concepttekst voor de resolutie inzake de kaders voor de VNG-inzet bij de kabinetsformatie toe. Daarbij kondigden wij aan een definitieve tekst te zullen toezenden na verwerking van de opbrengst van een aantal geplande gesprekken met de leden en het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) van 21 november jl.

Bijgaand ontvangt u de definitieve tekst voor de resolutie "VNG-inzet richting nieuw kabinet: gebruik de kracht van lokaal bestuur".

Daarnaast ontvangt u bij dit agendapunt:

- De motie Enschede "Herstel financiële verhouding met nieuwe regering" met preadvies.

Agendapunt 8a. Actualisatie randvoorwaarden Klimaatakkoord

Bij dit agendapunt ontvangt u:

- De motie Schagen en Almere e.a. "Oplossingen voor een overvol stroomnet" met preadvies.

Stemmen in de ALV

Voor de goede orde wijzen we u erop dat alle gemeentesecretarissen vorige week de stemkaart met unieke barcode ontvangen, waarmee de vertegenwoordiger van de gemeente deel kan nemen aan de stemmingen in de Najaars ALV. Ook voor deze Najaars ALV in het Beatrixtheater in Utrecht geldt dat alleen fysiek aanwezige vertegenwoordigers van de gemeenten kunnen deelnemen aan de stemmingen. Zij kunnen alleen het gewogen aantal stemmen voor de eigen gemeente uitbrengen.

De Najaars ALV is voor belangstellenden die niet aanwezig kunnen zijn ook live volgen via www.vng.nl. U hoeft zich daarvoor niet aan te melden.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Indiener: Gemeente Enschede
Titel motie: Herstel financiële verhouding met nieuwe regering
Datum indiening: 14 november 2023

Constaterende, dat

- Het huidige kabinet Rutte 4 direct op verkeerde voet is begonnen in de financiële verhouding met gemeenten. Dit onder andere blijkt uit:
 - o Een uitname uit het gemeentefonds van 4 miljard euro structureel waarop later slechts een gedeeltelijke reparatie is gedaan van 1 miljard euro.
 - o Opleggen van een extra bezuiniging op jeugdhulp van 500 miljoen euro (later voor risico Rijk genomen) bovenop de reeds ambitieuze hervormingsagenda van 1 miljard euro.
 - o Het niet terugdraaien van de opschalingskorting terwijl de opschaling naar grotere gemeenten en de daarmee beoogde efficiencyvoordelen nooit zijn gerealiseerd.
 - o Eenzijdig door het kabinet ten nadele van gemeenten aanpassen van de volume indexatie systematiek voor het gemeentefonds. Door vergrijzing zullen de zorgkosten voor gemeenten toenemen maar gemeenten bewegen hierop niet meer trap op met het Rijk.
 - o Het uitnemen van middelen uit het gemeentefonds voor woningbouw en volkshuisvesting (samen 1,6 miljard euro). Gemeenten hebben daarmee een sigaar uit eigen doos gekregen en missen hiermee ook indexatie op deze budgetten.
- Structureel korten van 3 miljard euro vanaf 2026 gemeenten een zeer ingrijpende en zichtbare bezuinigingsoperatie oplegt. Dit zal substantiële gevolgen hebben voor de aanpak van grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, klimaat, energietransitie, criminaliteit en (jeugd)zorg.
- We aan de vooravond staan van een nieuwe regeerperiode en diverse (maar helaas niet alle) partijen daarbij laten zien aandacht te hebben voor eerlijke financiering voor gemeenten.
- Gemeenten in het verleden vaker hebben gehoord dat de financiële verhoudingen zouden worden hersteld maar dit in de praktijk nog niet is gerealiseerd.

Roept het VNG bestuur op om

- Samen met de nieuwe regering werk te maken van het herstel van de financiële verhouding. Dit zodat de oeverloze strijd over geld kan stoppen en we aan de slag kunnen met de grote maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan.
- Hiervoor als voorwaarde bij de nieuwe regering neer te leggen dat de volledige korting op het gemeentefonds van structureel 3 miljard euro moet worden teruggedraaid.
- Als de nieuwe regering hiertoe onverhoopt niet overgaat zogenaamde "teruggeefgesprekken" te starten waarbij een nader te bepalen takenpakket dat gemeenten in medebewind voor het Rijk uitvoeren wordt teruggegeven aan het Rijk. Dit om daarmee het takenpakket voor gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds.

En gaat over tot de orde van de dag

Roelof Bleker
Burgemeester Enschede

Marc Teutelink
Wethouder Financiën Enschede

Bijlage bij Motie Enschede Herstel financiële verhouding met nieuwe regering

Ondersteunende gemeenten:

- Alle Overijsselse gemeenten (VNG Overijssel)
- Groningen
- Haarlemmermeer

Samenvatting en preadvies motie Herstel financiële verhouding met nieuwe regering

Indienende gemeente(n): Enschede

Strekking van de motie:

Oproep aan het bestuur om:

- Samen met de nieuwe regering werk te maken van het herstel van de financiële verhouding. Dit zodat de oeverloze strijd over geld kan stoppen en we aan de slag kunnen met de grote maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan
- Hiervoor als voorwaarde bij de nieuwe regering neer te leggen dat de volledige korting op het gemeentefonds van structureel 3 miljard euro moet worden teruggedraaid
- Als de nieuwe regering hiertoe onverhoopt niet overgaat zogenaamde "teruggeefgesprekken" te starten waarbij een nader te bepalen takenpakket dat gemeenten in medebewind voor het Rijk uitvoeren wordt teruggegeven aan het Rijk. Dit om daarmee het takenpakket voor gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De motie Enschede spreekt zich uit over de VNG-inzet in het scenario dat de bezuinigingen van 3 miljard euro niet van tafel gaan. Ook de resolutie Kaders VNG-inzet kabinetsformatie, waarvan u vandaag de definitieve tekst ontvangt, spreekt zich hierover uit. Nader contact met de indieners van de motie bevestigt dat deze motie de inzet van de resolutie ondersteunt. We willen dat de kortingen op het gemeentefonds worden teruggedraaid. Als dat niet of onvoldoende gebeurt is de consequentie dat we niet al onze bestaande taken kunnen uitvoeren. In welke vorm we daar afspraken over maken met het nieuwe kabinet hoeft wat het bestuur betreft niet nu al vastgelegd te worden, maar het teruggeven (of niet meer uitvoeren) van taken kan een invulling zijn.

**Gemeente
Zandvoort**

AAN: Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

VAN: Gemeente Heemstede en gemeente Zandvoort

DATUM 20 november 2023

ONDERWERP: Motie ALV 1 december 2023

Motie “Goed beleid = integraal beleid”

Overwegende dat:

- Nederland de komende jaren voor grote opgaven staat. Het recent uitgekomen rapport Nederland 2040 schetst die uitdagingen.
- Landelijk beleid wordt ontwikkelend door verschillende departementen.
- Voorwaardelijk voor goed beleid is het besef dat geen enkel beleidsveld op zichzelf staat. Elk beleidsveld interfereert met (doelen van) een of meer andere beleidsvelden, in negatieve of positieve zin.
- Voorwaardelijk voor goed beleid en uitwerking in lijn met de bedoeling daarvan is dat geen sprake is van conflicterend rijksbeleid.
- Voorwaardelijk voor goed beleid is tevens dat het Rijk bekend en nieuwsgierig is naar de wijze waarop beleid in de praktijk uitwerkt.
- Voorwaardelijk voor de uitwerking van het gewenste beleid is samenwerkende overheden, op alle niveaus, waarbij die mede-overheid ook ruimte heeft voor het lokale democratische proces.
- De VNG zich reeds meermalen heeft ingezet om integralere aanpak voor beleid en daarbij veel beter en gelijkwaardiger samen te werken met het Rijk (bijvoorbeeld de verenigingsstrategie 2030).

Constaterende dat:

- Decentrale overheden, waaronder de gemeenten, vaak verantwoordelijk zijn om het Rijksbeleid te vertalen naar het lokale niveau.
- De gemeenten met grote regelmaat worden geconfronteerd met conflicterend beleid, beleid afkomstig van verschillende departementen, bijvoorbeeld op het terrein van privacy, cybersecurity, wonen versus landschap/natuur, etc (moet nog aangevuld worden), omdat de departementen beleid onvoldoende met elkaar afstemmen en de integraliteit en uitvoerbaarheid van beleid onvoldoende bewaken.
- Dergelijk conflicterend beleid betekent dat gemeenten op alle deze terreinen regelmatig eerste oplossingen moeten zoeken voor met alle consequenties van dien voor de adequate uitvoering.

- Deze werkwijze afbreuk doet aan wat gemeenten kunnen betekenen voor hun inwoners, hun leefomgeving, maatschappelijke instellingen en bedrijven.
- Deze werkwijze afbreuk doet aan het vertrouwen van inwoners in de democratie zowel op lokaal en landelijk niveau.

Roept het bestuur van de VNG op om:

- Bij het Rijk aan te dringen op een expliciete controle op integraliteit en uitvoerbaarheid van (bestaande en toekomstige) wetgeving.
- Bij het nieuwe kabinet aan te dringen om één ministerie, bij voorkeur BZK, verantwoordelijk te maken om integraliteit beleid / wetgeving te toetsen en bewaken, bijvoorbeeld middels medeondertekeningbevoegdheid.
- In de besprekingen / onderhandelingen met het Rijk expliciet het (concept) beleid te toetsen / het Rijk te bevragen op de integraliteit van beleid, tegenstrijdigheden tijdig te signaleren en daarop stevig te adviseren in het belang van de uitvoerbaarheid.
- Stevig feedback te geven aan het Rijk dan wel zelfs een voorbehoud te maken voor uitvoerbaarheid daar waar gebrek aan integraliteit van wetgeving / beleid leidt tot (serieuze) uitdagingen in de uitwerking op decentraal niveau.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens burgemeester
en wethouders van Heemstede,
A.C. Nienhuis, burgemeester

Namens burgemeester
en wethouders van Zandvoort
D.L. Moolenburgh, burgemeester

Samenvatting en preadvies motie Goed beleid = integraal beleid

Indienende gemeente: Heemstede

Ondersteunende gemeenten:

Status motie: ondertekend

Strekking van de motie:

Met de motie signaleert de indiener dat gemeenten met regelmaat geconfronteerd worden met rijksbeleid dat in de praktijk conflicteert. Dit bemoeilijkt de realisatie van grote opgaven waar de overheid voor staat en die zich niet door afzonderlijke beleidsvelden laten afbakenen. Dit vraagt om overheden die op alle niveaus samenwerken aan opgaven en zich daarbij bewust zijn van hoe beleid uitpakt in de praktijk en verschillende beleidsvelden elkaar hierbij raken.

De motie roept het VNG bestuur op om bij het rijk aan te dringen op expliciete controle op integraliteit en uitvoerbaarheid van nieuwe en bestaande wetgeving en in onderhandelingen met het rijk tegenstrijdigheden en uitdagingen voor de uitwerking op decentraal niveau tijdig te signaleren en hier stevig op te adviseren. Ook roept de motie op om bij het nieuwe kabinet aan te dringen om één ministerie, bij voorkeur BZK, verantwoordelijk te maken om integraliteit van beleid en wetgeving te toetsen en te bewaken, bijvoorbeeld middels medeondertekening.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De motie is in lijn met de op de ALV van juni vastgestelde [verenigingsstrategie](#) VNG 2030, waarin gemeenten op een aantal thema's een stap naar voren zetten om de praktijk meer leidend te laten zijn voor beleid. Het verbeteren van de uitvoerbaarheid van beleid en goede interbestuurlijke verhoudingen zijn randvoorwaardelijk voor het realiseren van opgaven en daarom onderdeel van de VNG-inzet. De minister van BZK stuurde op 20 januari 2023 de [Actieagenda Sterk Bestuur](#) naar de Tweede Kamer. De agenda bevat onder meer de Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden en de geactualiseerde Code Interbestuurlijke Verhoudingen. Deze toets kan alle departementen ondersteunen om, in nauwe samenwerking met gemeenten, tot betere en beter uitvoerbare wet- en regelgeving te komen. Wij agenderen dit actief bij het rijk en werken hierin nauw samen met de leden om de gemeentelijke (uitvoerings)praktijk in te brengen. De VNG vraagt echter steeds aandacht voor medeondertekening door de minister van BZK bij nieuwe wetgeving of grote wijzigingen die medeoverheden raken.

Onder de noemer Focus op Uitvoering werken we onder andere aan het verbeteren van uitvoerbaarheid van beleid. In juli 2023 bood Roel Wever namens het bestuur de [Stand van de Uitvoering Gemeenten 2023](#) aan de toenmalige Minister van BZK aan. Dit rapport, met bijbehorende actieagenda, benoemt expliciet, vanuit de leefwereld van inwoners en de gemeentelijke uitvoering, de problematiek rondom wetgeving die in de praktijk conflicteert of slecht uitvoerbaar is. Dat beleid altijd tot stand moet komen met de praktijk, inclusief een [uitvoeringstoets door gemeenten](#) en dat strijdigheid en complexiteit in bestaande regelgeving aangepakt moet worden zijn in dit kader relevante acties waar we opvolging aan geven. Dat doen we in contacten met individuele departementen, maar ook door samen te werken met het rijk in programma's als Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor mensen (VIM) en Werk aan Uitvoering (WaU) en daar de gemeentelijke praktijk in te brengen.

We zien de motie als een ondersteuning van de reeds ingezette koers en een oproep onverminderd en met energie door te zetten op de ingeslagen weg.

Amendement van de gemeente Eindhoven

Titel: passende normering en regulering bij ambitieuze randvoorwaarden
klimaatakkoord

Geel is nieuwe tekst

Datum indiening: 20 november

Te wijzigen tekst bij Voorstel actualisering randvoorwaarden Klimaatakkoord,

1. Het speelveld en uitvoeringskracht gemeenten op orde

De randvoorwaarden uit 2018 stonden specifiek stil bij de uitvoering door gemeenten. Om de slagkracht te vergroten moesten de uitvoeringslasten vergoed worden en moesten gemeenten de bevoegdheden krijgen waarmee ze hun taken konden uitvoeren (specifiek in de gebouwde omgeving). Dit blijven belangrijke elementen: Een tijdige vergoeding van de lasten en de bevoegdheden op orde. Maar inmiddels zien we dat er meer nodig is. Gemeenten hebben handelingsperspectief en instrumentarium nodig, de economische (arbeidsmarkt), juridische (soortenbescherming, stikstof) en fysieke (voldoende ruimte en netcapaciteit) voorwaarden moeten ook op orde zijn.

Energietransitie is een systeemverandering. Dat betekent dat het speelveld, dus wet en regelgeving, financiële prikkels, verdienmodellen, uitvoerende partijen etc. zich moeten omvormen naar het toekomstige energiesysteem. Denk aan het faciliteren van decentraal energieaanbod en het koppelen van de energievraag daaraan of de uitwisseling tussen verschillende vormen van energie. Hierbij hoort ook dat de normering en regulering moet aansluiten bij de opgave waar gemeenten voor staan en daaraan ondersteunt. Denk bijvoorbeeld aan een helder reguleringskader voor circulaire materialen of aanscherpingen voor bouwnormen. Als we uitspreken dat we naar een duurzame samenleving toe willen, moeten we nu werken volgens de principes van morgen.

Deze elementen voegen we toe aan de eerdere randvoorwaarde. Hierin ligt ook een eigen verantwoordelijkheid van gemeenten om zelf de uitvoering zo te organiseren dat deze efficiënt en doelmatig is. Dat vraagt ook om bijvoorbeeld meer samenwerking en werkstandaarden.

Toelichting:

De gemeente Eindhoven wil graag expliciet passende normering en regulering opnemen als aangescherpte randvoorwaarde. Voorwaarde 1 benoemt de noodzaak van het op orde hebben van het juiste economische, juridische en fysieke handelingsperspectief en instrumentarium, maar wat de gemeente

Eindhoven betreft mag dit explicieter en met name het op orde hebben van de juiste normering en regulering specifiekere als randvoorwaarde worden opgenomen. Immers, zonder de juiste normering is het lastig sturen op het behalen van de gestelde doelen in het klimaatakkoord.

Namens de gemeente Eindhoven,

J. R. V. A. Dijsselbloem
Burgemeester

R. Thijs
Wethouder

Samenvatting en preadvies amendement op Voorstel actualisering randvoorwaarden

Klimaatakkoord: “Normering en regulering bij ambitieuze randvoorwaarden klimaatakkoord

Indienende gemeente(n): Eindhoven

Ondersteunende gemeente: Amersfoort.

Strekking van de amendement:

Amendement voegt aan het voorstel (bij de toelichtende tekst op de randvoorwaarde: ‘Het speelveld en uitvoeringskracht gemeenten op orde’) een element toe over de ondersteunende rol van normering en regulering bij de opgaven waar gemeenten voor staan:

“Hierbij hoort ook dat de normering en regulering moet aansluiten bij de opgave waar gemeenten voor staan en daaraan ondersteunt. Denk bijvoorbeeld aan een helder reguleringskader voor circulaire materialen of aanscherpingen voor bouwnormen. Als we uitspreken dat we naar een duurzame samenleving toe willen, moeten we nu werken volgens de principes van morgen.”

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De toelichtende teksten bij de randvoorwaarden zijn niet bedoeld als uitputtend, maar als kaders voor de invulling van de randvoorwaarden. Het element van normering en regulering als ondersteunend aan de gemeentelijke opgaven ontbreekt inderdaad nog in dit stuk en het bestuur kan zich vinden in de voorgestelde toevoeging.

Motie Schagen en Almere c.s.: oplossingen voor een overvol stroomnet

De VNG in vergadering bijeen op 1 december 2023, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- Netcongestie (tekort aan transportcapaciteit voor de levering van elektriciteit) gemeenten al langere tijd zorgen baart;
- Ondanks de inspanningen door gemeenten en netbeheerders om tot oplossingen voor het capaciteitsprobleem te komen, er nu in steeds meer gemeenten netcongestie voor groot- én kleinverbruikers optreedt. Het laatste nieuws over een vol elektriciteitsnet in de regio Flevoland, Gelderland, Utrecht (FGU) en een groot deel van Noord-Holland, zijn hier voorbeelden van;
- Ook in de komende jaren er meer vraag blijft naar transportcapaciteit op het energienet, dan geboden kan worden. Zo kan volgens TenneT de capaciteit op het energienet in het FGU-gebied pas rond eind 2029 worden uitgebreid;
- Deze netcongestieproblematiek een enorme impact heeft en een steeds zwaardere wissel trekt op het besturen van gemeenten: woningen, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen (bijvoorbeeld ziekenhuizen en scholen) en maatregelen voor verduurzaming kunnen steeds vaker niet meer worden aangesloten op het elektriciteitsnet en komen op een wachtlijst;
- Het tekort aan woningen in de afgelopen jaren sterk is gestegen en inmiddels is opgelopen tot 390.000 (getal dat de rijksoverheid hanteert voor het woningtekort in 2023, berekend door ABF Research);
- Woningen soms zelfs afgebouwd en klaar zijn, maar geen stroomaansluiting krijgen, waarmee de woningen feitelijk niet bewoonbaar zijn en daarmee ook de landelijke opgaven op het gebied van woningbouw worden geraakt;
- Kleinschalige projecten (bijvoorbeeld in kleinere gemeenten) vaker een achterstand hebben voor wat betreft de invloed op investeringsplannen van netbeheerders en de mogelijkheid om projecten te laten prioriteren;
- Verduurzaming van het MKB en grote bedrijven stopt;
- AVG- regels, het ontbreken van een verplichting tot delen van data door de netbeheerders en juridische mogelijkheden voor gezamenlijk energie delen, snelle oplossingen vooral nog in de weg staan.

Van mening dat:

- De doelen in het PMIEK (o.a. het bevorderen van maatschappelijke/bestuurlijke keuzen over benodigde energie-infrastructuur), worden gehinderd door de snelheid waarmee de netbeheerders kunnen werken aan deze infrastructuur;
- Ambities voor verduurzaming, waaronder het opwekken van duurzame energie, stikken bij het ontbreken van perspectief rond de netcongestie;
- Het ronduit zorgwekkend is dat woningbouwdoelstellingen, economische bedrijvigheid, maatschappelijke voorzieningen en duurzaamheidsambities in grote delen van ons land in gevaar zijn;
- Steeds meer gemeenten zware hinder zullen ondervinden van netcongestie in relatie tot hun nieuwbouwplannen en verduurzaming van woningen en maatschappelijke voorzieningen, waarmee de leefbaarheid van gemeenten sterk verslechtert;
- Naast uitbreiding van het energienet er per direct ook aanpassingen van wet- en regelgeving, onorthodoxe oplossingen en financiering voor nu nog niet rendabele oplossingen, nodig zijn om ruimte op het energienet vrij te maken;
- De ontwikkeling van slimme oplossingen, zoals energiehubbs waarin meer lokale energiebronnen worden benut en pieken beter worden gespreid, waardoor capaciteit op het net slimmer

wordt benut en het hogere netvlak wordt ontlast, noodzakelijk is om te voorkomen dat verduurzaming en ontwikkelingen stilvallen

Verzoekt het bestuur van de VNG om:

- Krachtig bij de Tweede Kamer, het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en bij de komende kabinetsformatie aandacht te vragen voor de problematiek rond het tekort aan transportcapaciteit op het energienet, de invloed hiervan op o.a. de woningbouw, maatschappelijke voorzieningen, klimaatmaatregelen en economie en de noodzaak van een landelijke aanpak waarin overheden en netbeheerders samenwerken aan een uitbreiding, versterking en optimalere benutting van het energienet;
- Daarbij het Rijk op te roepen zich in te zetten voor en regie te voeren op een versnelling van de investeringen in een versterking van het elektriciteitsnet, op een voor gemeenten en netbeheersers transparante wijze. En waar nodig middelen beschikbaar te stellen en zo nodig gebruik te maken van de crisis- en herstelwet;
- Het Rijk tevens te vragen om on-onorthodoxe oplossingen, aanpassingen van wet- en regelgeving en financiering voor nu nog niet rendabele oplossingen mogelijk te maken waardoor ruimte op het energienet vrijgemaakt wordt om de periode van netcongestie zo goed mogelijk te overbruggen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens gemeente:	wethouder:
Almere	Alexander Sprong
Dronten	Lazise Hillebregt-de Valk
Lelystad	Sjaak Kruis
Heemstede	Anneke Grummel
Dijk & Waard,	Rene Schoemaker
Bloemendaal	Attiya Gamri
Medemblik	Harry Nederpelt
Schagen	Simco Kruijer
Zeewolde	Ernst Bron

Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almere en Schagen,

secretaris Almere	burgemeester Almere
Dhr. A. van Mazijk	Dhr. W.H.J.M. van der Loo
secretaris Schagen	burgemeester Schagen
Mw. E.C. van der Bruggen	Mw. M.J.P van Kampen-Nouwen

Samenvatting en preadvies motie “Oplossingen voor een overvol stroomnet”

Indienende gemeente(n): Schagen en Almere c.s.

Ondersteunende gemeenten: zie motie. Geactualiseerde lijst volgt.

Strekking van de motie

Oproep aan het bestuur om:

- De problematiek rond de netwerkcongestie en de invloed hiervan op o.a. de woningbouw wederom onder de aandacht te brengen van de Tweede Kamer en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;
- De Eerste Kamer te voorzien van de benodigde context waarom de nieuwe Energiewet belangrijk is voor het welslagen van de energietransitie;
- Daarbij het rijk op te roepen om de juridische sturingsmogelijkheden van provincies en gemeenten op netproblematiek en het inpassen van vraag en aanbod te verruimen;
- Het rijk te vragen hierbij zo mogelijk gebruik te maken van de Crisis- en Herstel Wet, gericht op de versnelling van infrastructurele projecten;
- Het rijk tevens te vragen om zich in te zetten op een versnelling van de investeringen in het energienet (o.a. Liander en Tennet) en zo nodig mee te investeren.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De motie Veldhoven riep eerder op om netcongestie onder de aandacht te brengen bij departementen en politiek en de inzet uit te breiden. Dat is inmiddels gebeurd, via o.a. inbreng in Kamerdebatten en het opstellen van position papers (ook samen met andere maatschappelijke partijen) na de val van het kabinet. Het thema netcongestie heeft inmiddels topprioriteit op alle tafels/gremia in de energietransitie en de uitvoering is ter hand genomen:

Inzet van de VNG:

- Onderzoek CE-Delft in opdracht VNG over de situatie van de netten in de gebouwde omgeving
- VNG-Handreiking gemaakt voor gemeenten over ruimtelijke inpassing energieinfra
- Betrokken bij het Landelijk Actieplan Netcongestie (Midden- en Hoogspanning)
- medeopsteller Actieagenda Laagspanning (= gebouwde omgeving, woningen, laadinfra)
- Deelname aan stuurgroep en bestuurlijke overleg (BO) Meerjaren- programma Infrastructuur Energie & Klimaat (MIEK), BO LAN, BO-Laagspanning, BO batterijopslag
- Ondertekenaar in december van de MIEK-samenwerkingsovereenkomst en MIEK-handleiding met Rijk, IPO, Tennet en Gasunie. Doel is versnelling van aanleg energie-infrastructuur en borging inbreng gemeenten en provincies bij de MIEKs
- Medewerking aan de ACM-code die is gericht op maatschappelijke prioritering (door gemeenten en provincies) van aansluitingen in geval van netcongestie: aansluiten van ziekenhuizen, scholen en woningen, voorrang op casino's etc.
- Betrokken bij verbreding ACM-code: óók voor gebieden waar (nog) geen netcongestie is
- De Crisis en Herstelwet biedt mogelijkheden om voor experimenten af te wijken van regelgeving maar vervalt per 1-1-2024. De experimenteerbepalingen zijn overgenomen in Art 23.3 van de Omgevingswet waarbij het overgangsrecht regelt dat lopende experimenten mogen doorlopen

- Rijk werkt aan "Projectenwet" (nog niet in werking) voor versnelling energieprojecten
- Begin 2023 Ministeriele regeling: netbeheerders moeten prioriteit geven aan MIEK-projecten
- Minister heeft 18/10/2023 kamerbrief gestuurd met alle maatregelen waaraan wordt gewerkt, o.a. verhoging uitgaven netbeheerders van 6 miljard in 2024 naar 8 miljard in 2026 (incl. mee-investeren door rijk), onorthodoxe maatregelen vergunningverlening, invliegen extra mensen en personeel. (zie samenvatting in bijlage - 1 A4tje)
- VNG en IPO hebben een voorstel ter grootte van enkele tientallen miljoenen euro's ingediend bij Rijk voor extra capaciteit en middelen bij gemeenten en provincies voor netcongestie, p-MIEKs en energyhubs. In december is hierover overleg met minister Jetten
- VNG heeft inbreng geleverd op de Energiewet waarna deze ter advisering naar de Raad van State is gegaan. We leveren opnieuw inbreng zodra deze wet in de Kamers wordt behandeld.

Publiekshal • Het Rond 1, Zeist
Postbus 513, 3700 AM Zeist
Telefoon 14 030 • zeist@zeist.nl

www.zeist.nl • www.twitter.com/gemeentezeist
www.facebook.com/gemeentezeist

Motie van de gemeente : Zeist

Titel motie: 'Duurzame financiering IZA-transformatie'

Datum indiening: 22 november 2023

De gemeente Zeist, dient deze motie in op de algemene ledenvergadering van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, bijeen op 1 december 2024

Overwegende dat:

- Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) als doel heeft zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden;
- Hierbij stevig wordt ingezet op passende zorg, regionale samenwerking, versterking van organisatie eerstelijnszorg, samenwerking sociaal domein, huisartsenzorg en ggz en gezond leven en preventie;
- De verwachting is dat als gevolg hiervan een grote verschuiving zal plaatsvinden in de zorg en ondersteuning van inwoners van de Zvw en Wlz naar de Wmo;
- Deze verschuiving wordt ondersteund in de eerste versies van de regioplannen IZA met grotere ambities op het gebied van preventie, het versterken van weerbaarheid en de veerkracht van inwoners, het versterken van de inzet van het eigen netwerk, het versterken en vergroten van de inzet van peersupport en de herstelacademies, het versterken en vergroten van welzijn op recept, etc;
- Deze verschuiving zorgt voor hogere kosten vanuit het sociaal domein binnen de gemeenten, terwijl de financiële besparingen als gevolg van de acties hoofdzakelijk elders landen;
- De bekostiging van deze ontwikkeling tot en met 2026 vooralsnog incidenteel uit IZA transformatiegelden en Spuk IZA plaats vindt;
- Na 2026 niet duidelijk is hoe deze belangrijke en noodzakelijke beweging structureel gefinancierd wordt;
- Deze onduidelijkheid over structurele financiering een groot risico vormt voor de gemeenten en uitvoeringsorganisaties, maar ook leidt tot terughoudendheid voor de duurzame inrichting van deze beweging binnen de Wmo;
- Daarmee deze onduidelijkheid een risico vormt voor het uitvoering geven aan het regioplan;
- Daarmee deze onduidelijkheid een risico vormt voor het op het gewenste niveau slagen van de noodzakelijke transformatie;

Spreekt uit dat:

- De VNG er bij het huidige kabinet en binnen de VNG inzet voor de kabinetsformatie op aandringt om op korte termijn afspraken te maken met de gemeenten zodat de gemeenten

en hun burgers er op mogen vertrouwen dat de transformatie vanuit het IZA structureel bekostigd wordt en een regulier onderdeel kan blijven binnen de Wmo taakuitvoering van de gemeenten.

Burgemeester en wethouder van de gemeente Zeist,

wethouder,

L.H.H. Hoogstraten

de burgemeester,

drs. J.J.L.M. Janssen

Deze motie wordt ondersteund door de gemeenten :

- De Bilt
- Utrechtse Heuvelrug
- Wijk bij Duurstede

Bijlage bij Motie van de gemeente Zeist, 'Duurzame financiering IZA-transformatie'; 22 november 2023

Datum : 29 november 2023

Deze motie wordt ondersteund door de gemeenten :

- De Bilt
- Bunnik
- Utrechtse Heuvelrug
- Wijk bij Duurstede

De M50 gemeenten :

Altena, Barendrecht, Barneveld, Bergen op Zoom, Coevorden, De Ronde Venen, Den Helder, Diemen, Dijk en Waard, Doetinchem, Dronten, Etten-Leur, Geldrop-Mierlo, Goes, Gooise Meren, Gorinchem, Hellendoorn, Hendrik-Ido Ambacht, Houten, Kampen, Kerkrade, Landgraaf, Leidschendam-Voorburg, Lingewaard, Lochem, Meierijstad, Midden-Groningen, Nieuwegein, Nijkerk, Oldambt, Oosterhout, Overbetuwe, Oost-Gelre, Papendrecht, Peel en Maas, Pijnacker-Nootdorp, Raalte, Ridderkerk, Rijssen-Holten, Rijswijk, Roermond, Schagen, Soest, Terneuzen, Tiel, Veenendaal, Veldhoven, Velsen, Venray, Voorne aan Zee, Waalwijk, Waddinxveen, Wassenaar, Weert, Winterswijk, Woerden, Zutphen, Zwijndrecht

Samenvatting en preadvies motie Duurzame bekostiging transformatie IZA

Indienende gemeente(n): Zeist ea

Ondersteunende gemeenten: de Bilt; Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede (geactualiseerde lijst volgt nog)

Status motie: definitief.

Strekking van de motie:

Roept de VNG op er bij het huidige kabinet op aandringt om op aan te dringen om op korte termijn afspraken te maken met de gemeenten waaruit blijkt zodat duidelijk wordt dat de transformatie vanuit het IZA duurzaam bekostigd wordt

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De met het IZA beoogde transformatie zal niet in een paar jaar gerealiseerd zijn en vraagt inderdaad om een duurzame investering. Deze duurzame bekostiging is voor gemeenten niet enkel afhankelijk van de 150 miljoen euro die gemeenten ontvangen voor hun deelname aan het IZA, maar moet in het bredere perspectief worden gezien van de financiële positie van gemeenten. In de ALV op 2 december 2022 hebben gemeenten ingestemd met ondertekening van het IZA (Integraal Zorgakkoord), onder voorbehoud van een oplossing voor het zogeheten financieel ravijn in 2026, zoals verwoord in de resolutie Zekerheid over de structurele financiën van de ALV van juni 2022. In het IZA is voor medio 2024 een zogeheten midterm review afgesproken. Dan kijken de ondertekenaars naar de voortgang, noodzaak tot bijsturing en naar eventuele knelpunten in de uitvoerbaarheid en haalbaarheid. De houdbaarheid van de Wmo op langere termijn is daarin ook een belangrijk element. Bij de - voorwaardelijke - ondertekening door de VNG is met de ALV afgesproken deze midterm review te benutten als nieuw wegingsmoment voor deelname aan het akkoord.

Deze motie ondersteunt de resolutie en het gesprek daarover met het kabinet en benadrukt tevens de positie van gemeenten in het IZA. Bovendien onderstreept de motie de urgentie van beide: zonder de inzet van gemeenten gaat de in IZA beoogde transformatie niet lukken en in de wetenschap dat die transformatie niet op korte termijn is gerealiseerd leidt de onzekerheid over de duurzame financiën niet pas in 2026, maar nu al tot terughoudendheid bij gemeenten.

Indieners: Gemeenten Best, Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel – De Mierden en Veldhoven en Eindhoven

Motie: voortgang invoeren inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wet maatschappelijke ondersteuning vanaf 1 januari 2026

Datum indiening: 20-11-2023

Aanleiding

De druk op voorzieningen door het abonnementstarief blijft toenemen, ook in 2023, 2024 en 2025. De gemeenten poetsen inmiddels in 1 op de 8 huizen. Sinds de invoering van het abonnementstarief voor de Wmo 2015 vanaf 2019 kunnen huishoudens gebruik maken van bepaalde Wmo-voorzieningen voor een vast tarief van € 19 per maand, ongeacht inkomen, vermogen of gebruik. Door het abonnementstarief is het gebruik van Wmo-voorzieningen sterker gestegen dan vooraf door het CPB berekend. In de praktijk leidt het gestegen gebruik ertoe dat de toegankelijkheid van Wmo-voorzieningen steeds verder onder druk komt te staan, juist voor kwetsbare groepen.

Overwegende

Dat voor onze gemeenten enerzijds het financiële effect ondermijnend is voor de financiële houdbaarheid van de Wmo en, minstens even belangrijk, het morele effect ondermijnend is aan het uitgangspunt van de Wmo 2015: zoveel mogelijk zelfredzaamheid en de overheid (pas) waar en wanneer noodzakelijk.

Dat het effect van het abonnementstarief een van de oorzaken is dat gemeenten steeds minder mogelijkheden hebben om zelf te kunnen sturen op het binnen de budgetten blijven. Andere oorzaken zijn bijvoorbeeld het intrekken wetswijziging resultaatgericht beschikken en de stijgende Cao's / tarieven die uitstijgen boven het door de gemeente gehanteerde OVA indexeringspercentage en in het gemeentefonds niet gecompenseerd worden.

Dat het van belang is om tot een samenhangende visie op de toekomst Wmo als onderdeel van het bredere zorgstelsel te komen, inclusief een eigen bijdrage systematiek die daarbij past.

Dat de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage de druk bij gemeenten op (het gebruik van) Wmo-voorzieningen helpt te verlagen en draagt bij j de (financiële) houdbaarheid van de Wmo 2015 te verbeteren. De gemeenten dringen er daarbij op aan dat voorgenomen uitname uit het gemeentefonds wordt gebaseerd op gerealiseerde cijfers over dalend gebruik van voorzieningen en niet vooraf op basis van geraamde aannames over verwachte gedragseffecten bij burgers.

Oproep aan het VNG-bestuur

Met deze motie roepen wij het bestuur van de VNG op om bij het rijk met urgentie de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo 2015) te bepleiten en het rijk de wetgeving per 1-1-2025 rond moet hebben om daadwerkelijk de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in nieuwe vorm opnieuw in te kunnen voeren per 2026. Uitstel is geen optie.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening

Namens gemeente:	<i>wethouder:</i>
- Eindhoven:	Samir Toub
- Best:	Veronique Zeeman
- Oirschot:	Corine van Overdijk
- Veldhoven:	Huub Stroeks
- Reusel – De Mierden:	Maarten Maas
- Bladel:	Davy Jansen
- Eersel:	Eric Beex
- Bergeijk:	Marko van Dalen

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester

Samenvatting en preadvies motie “Voortgang invoeren inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wet maatschappelijke ondersteuning vanaf 1 januari 2026”.

Indienende gemeente(n):

Bergeijk, Best, Oirschot, Veldhoven, Reusel-De Mierden, Bladel en Eersel

Status motie:

Definitief (ondertekende versie volgt na de collegevergadering Bergeijk)

Strekking van de motie:

Het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) blijft zorgen voor hogere uitgaven voor gemeenten. Dat maakt de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo noodzakelijk. Daarbij is van belang dat er een samenhangende visie komt op de toekomst Wmo als onderdeel van het bredere zorgstelsel, inclusief een eigen bijdrage systematiek die daarbij past.

De motie roept het bestuur op om:

- bij het Rijk te pleiten voor daadwerkelijke invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo per 1 januari 2026 en niet later.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De oproep in de motie past geheel in onze lijn. Het abonnementstarief in de Wmo, de 19 euro aan eigen bijdrage voor iedereen (lage en hoge inkomens), zorgt nog steeds voor een groeiend gebruik van de huishoudelijke hulp en andere Wmo voorzieningen. De financiële compensatie vanuit het rijk voor gemeenten voor de hogere uitgaven, bleef en blijft achter. Pas in 2025 komt er 110 miljoen euro bij. Inwerkingtreding van een wetswijziging per 1 januari 2026 (dus publicatie uiterlijk 31 december 2024) is van groot belang. In dat geval is 2025 het implementatiejaar voor gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor Algemene wet bijzondere ziektekosten (CAK). De motie past ook bij onze inzet om tot een samenhangende visie op de toekomst Wmo, als onderdeel van het bredere zorgstelsel, te komen, inclusief dus een eigen bijdrage systematiek die daarbij past.

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan: Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Van: Philip van Veller, wethouder
Datum: 17 november 2023
Onderwerp: Motie voor de ALV van de VNG d.d. 1 december 2023

Motie Ondersteuning VNG bij normenkader financiële rechtmatigheid

De leden van de VNG, in vergadering bijeen op 2 december 2023 te Utrecht,

Overwegende dat:

1. Gemeenten verantwoordelijk zijn voor het beheer van publieke middelen en dienen te voldoen aan wettelijke en financiële verplichtingen.
2. De controle op de rechtmatigheid van financiële handelingen, zowel door binnen de gemeenten als door de accountants, van essentieel belang is om transparantie, verantwoording en integriteit binnen gemeentelijke financiële processen te waarborgen.
3. Het bevorderen van uniforme normen en richtlijnen voor een adequate beheersing van de financiële rechtmatigheid binnen gemeenten, alsook voor de accountantscontroles, de efficiëntie en effectiviteit van deze werkzaamheden verbetert.
4. Commerciële partijen de gemeenten voor delen van de landelijke wet- en regelgeving oplossingen bieden, maar deze oplossingen onvolledig zijn en verhoudingsgewijs duur.
5. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een centrale rol speelt bij het ondersteunen en adviseren van gemeenten bij financiële vraagstukken en bestuurlijke aangelegenheden.
6. Het in het belang is van alle gemeenten dat er een eenduidig normenkader van alle landelijke wet- en regelgeving wordt ontwikkeld en verspreid, om zodoende de kwaliteit en uniformiteit van de controle op financiële rechtmatigheid te bevorderen.

Draagt het bestuur van de VNG op:

1. Actief te werken aan de ontwikkeling van een uniform normenkader van alle landelijke wet- en regelgeving voor de controle op financiële rechtmatigheid door accountants bij gemeenten.
2. Gemeenten te voorzien van een duidelijke en toegankelijke handreiking voor het toepassen van dit uniforme normenkader.

3. Het normenkader periodiek te actualiseren om de relevantie en consistentie te waarborgen.
4. De resultaten van deze inspanningen te delen met alle gemeenten en hen op de hoogte te houden van wijzigingen en actualisaties.
5. Hierbij de samenwerking te zoeken met de commissie BBV, commissie BADO en de Koninklijke NBA om de acceptatie van het normenkader te borgen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de gemeente Leidschendam-Voorburg,

Burgemeester M. Vroom

Wethouder Ph. van Veller

Deze motie wordt mede ondersteund door de gemeenten:

Gemeente Rijswijk

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

Gemeente Meierijstad

Gemeente Houten

Gemeente Westland

Samenvatting en preadvies motie Ondersteuning VNG bij normenkader financiële rechtmatigheid

Indienende gemeente(n): Leidschendam-Voorburg

Ondersteunende gemeenten: PM volgt

Strekking van de motie:

Jaarlijks stelt iedere gemeente een normenkader vast. Dit is de basis van de rechtmatigheidscontrole. Deels gaat dit om landelijke wet- en regelgeving en deels over lokale verordeningen. Voor de landelijke wet- en regelgeving vraagt de indiener aan de VNG dit voortaan op te stellen. Dit zodat niet iedere gemeente dit hoeft te doen. Dit is uiteraard efficiënt.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

Het opstellen van een normenkader van landelijke wet- en regelgeving en jaarlijkse actualisatie van dit normenkader betreft nieuwe dienstverlening van de VNG. De VNG gaat in overleg met betrokken stakeholders om te bespreken wat er nodig is om tot een normenkader van landelijke wet- en regelgeving te komen en om deze jaarlijks te actualiseren. Het VNG bureau zal op een later moment een voorstel doen aan het VNG bestuur wat er nodig is om tot dit normenkader te komen en een jaarlijkse actualisatie hiervan.

Aan: Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Van: Gemeente Súdwest-Fryslân

Datum: 20 november 2023

Onderwerp: Motie Algemene Leden Vergadering 1 december 2023

Motie: Aan de slag met bestaanszekerheid voor medewerkers aan de basis

Inleiding

Voor een grote groep mensen in Nederland is het moeilijk tot onmogelijk om duurzaam en zelfstandig in hun eigen inkomsten te voorzien. Dat brengt vaak stress en onzekerheid met zich mee. Het is belangrijk dat deze mensen op een normale manier kunnen deelnemen aan de samenleving, zodanig dat zij een bestaan hebben met een baan, een inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit draagt bij aan gezondheid en brede welvaart. Ondanks de gezamenlijke inzet van sociale partners, gemeenten, UWV en andere partijen in de arbeidsmarktregio's staat werken voor deze kwetsbare mensen onder druk.

De verantwoordelijkheid voor deze inwoners ligt bij de gemeenten. Zij moeten deze mensen een betaalde baan aanbieden in een aangepaste omgeving (Beschut Werk). Mensen die werken in het Beschut Werk vallen niet onder de Cao Sociale werkvoorziening, maar bij voorkeur onder de Cao van de sector waar men werkt. Voor de mensen bij wie dat niet haalbaar is heeft de VNG de Cao Aan de slag geïntroduceerd. Zo kunnen mensen die (nog) niet in staat zijn om te functioneren in een vaste baan bij een organisatie of bedrijf toch het minimumloon verdienen. Op dit moment loopt de ledenraadpleging voor het verbeteren van beide Cao's en een verlenging van de looptijd van de Cao Aan de Slag.

Gemeenten ontvangen op dit moment onvoldoende compensatie van het Rijk voor de kosten van de verbetering van de arbeidsvoorwaarden en de compensatie die zij wél krijgen is slechts incidenteel.

Overwegende dat,

- De ALV met de unaniem aangenomen moties van de gemeenten Súdwest-Fryslân en Losser een krachtig signaal heeft afgegeven, dat de VNG zich moet inzetten voor deze doelgroep;
- De VNG het essay 'Bestaanszekerheid als belofte' heeft uitgebracht;
- Gemeenten met het onderhandelaarsakkoord van de Cao Aan de slag laat zien ook komend jaar verantwoordelijkheid te willen nemen voor deze kwetsbare mensen;
- De minister voor Armoede, Participatie en Pensioenen in beantwoording op een kamermotie heeft aangegeven dat gewerkt wordt aan een toekomstbestendige infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven, waarbij ook de financiële positie van de sector wordt betrokken en gekeken wordt naar de toekomst van de Cao Aan de slag na 2024;
- Er door de VNG onder gemeenten in het voorjaar van 2024 een enquête wordt uitgezet om de duurzaamheid van oplossingen vanaf 2025 te toetsen;
- We voor deze doelgroep werkenden die wij als gemeenten ondersteunen vanaf 2025 de bestaanszekerheid niet kunnen garanderen, terwijl dat juist is wat wij zo graag willen.
- Vanuit de adviezen van de commissie OCTAS maar ook uit het niet behalen van de streefcijfers uit de banenafpraak blijkt dat het zelfs in een structureel krappe arbeidsmarkt nog niet lukt om werkzekerheid én inkomenszekerheid aan de brede doelgroep te bieden.

Verzoekt het VNG bestuur om;

- De uitspraak van de Minister voor Armoede, Participatie en Pensioenen optimaal te benutten om de verschillende verantwoordelijkheden en varianten scherp te krijgen;
- Bij Kabinetsformatie (paragraaf Bestaanszekerheid) met de uitkomst van de enquête aan de slag te gaan en in nauw overleg met sociale partners en het nieuwe kabinet te komen tot een structurele en duurzame financiële oplossing voor deze kwetsbare mensen,
- Bij de bespreking van scenario's met het kabinet en de sociale partners zich te richten op de gehele groep kwetsbare mensen die niet zelfstandig en structureel het minimumloon kunnen verdienen en zich niet te beperken tot een oplossing voor alleen de mensen in het Beschut Werk. Concreet gaat het dan om mensen die wel onder de Banenafpraak vallen, maar in de praktijk geen kans blijken te maken op een duurzame baan.

Mede indiener:

- Gemeente Losser

Het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân

mr. drs. J.A. de Vries
burgemeester

drs. E.K. Strijker
gemeentesecretaris

Het college van burgemeester en wethouders van Losser

ir. C.A.M. Kroon
burgemeester

J. van Dam
gemeentesecretaris

Gemeente Losser

Motie

Aan de slag met bestaanszekerheid voor medewerkers aan de basis

Algemene Ledenvergadering Vereniging Nederlandse Gemeenten

Utrecht, 1 december 2023

Lijst met ondersteunende gemeenten

Gemeente Weert	Gemeente Leeuwarden
Gemeente Apeldoorn	Gemeente Goes
Gemeente Dordrecht	Gemeente Amersfoort
Gemeente Groningen	Gemeente Capelle aan den IJssel
Gemeente Emmen	Gemeente Den Bosch
Gemeente Enschede	Gemeente Steenbergen
Gemeente Tilburg	Gemeente Amsterdam
Gemeente Gouda	Gemeente Doetinchem
Gemeente Heerenveen	Gemeente Steenwijkerland
Gemeente Smallingerland	Gemeente Baarn
Gemeente Schiermonnikoog	Gemeente Valkenswaard
Gemeente Achtkarspelen	Gemeente Rijswijk
Gemeente Ooststellingwerf	Gemeente Winterswijk
Gemeente Noardeast Fryslân	Gemeente Oude IJsselstreek
Gemeente Waadhoeke	Gemeente Zevenaar
Gemeente Ameland	Gemeente Someren
Gemeente Opsterland	Gemeente Leiden
Gemeente Tytsjerksteradeel	Gemeente Rheden
Gemeente Dantumadiel	Gemeente Bronckhorst
Gemeente Harlingen	Gemeente Soest
Gemeente Weststellingwerf	Gemeente Horst aan de Maas
Gemeente De Fryske Marren	Gemeente Coevorden
Gemeente Vlieland	Gemeente Schiedam
Gemeente Terschelling	Gemeente Maassluis

Samenvatting en preadvies motie Aan de slag met bestaanszekerheid voor medewerkers aan de basis

Indienende gemeente(n): gemeente Súdwest-Fryslân met mede-indiener gemeente Losser

Ondersteunende gemeenten: Lijst volgt, maar in ieder geval Weert, Apeldoorn, Dordrecht, Tilburg

Status motie: ingediend

Strekking van de motie: Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van een beschutte werkplek, voor mensen die daarop aangewezen zijn. Zij vallen onder de Cao van de sector waar ze werkzaam zijn en als dat niet haalbaar is onder de Cao Aan de slag. De kosten voor arbeidsvoorwaarden zijn onvoldoende gedekt of slechts incidenteel gedekt. Daardoor is bestaanszekerheid voor deze mensen naar de toekomst toe niet gegarandeerd. Daarom wordt het bestuur verzocht (1) met de minister de verantwoordelijkheden en varianten scherp te krijgen, (2) de uitkomst van de enquête -onder de leden- te gebruiken om tot een structurele en duurzame financiële oplossing te komen en (3) hierbij steeds oog te houden voor de bredere groep kwetsbare mensen, dus breder dan enkel Beschut Werk.

Preadvies VNG-bestuur: Overnemen

Toelichting bij het preadvies:

De oproep in deze motie sluit aan bij de vele activiteiten die reeds ondernomen zijn om het Rijk de verantwoordelijkheid te laten nemen voor de -verbetering van- arbeidsvoorwaarden in deze sector. Gemeenten zien hoe kwetsbaar de medewerkers in de sociale werkvoorzieningen zijn en nemen in het bereikte onderhandelaarsakkoord de verantwoordelijkheid, echter zonder structurele dekking. Dat is onhoudbaar.

Aan: Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Van: gemeente Losser
Datum: 28 november 2023
Onderwerp: Motie voor de ALV d.d. 1 december 2023

MOTIE AFSPRAKEN AFVALFONDS VERPAKKINGEN

De leden van de VNG, in vergadering bijeen op 1 december 2023 bijeen,

Overwegende dat

- partijen vanaf begin 2023 in overleg zijn teneinde de afspraken vanuit de Ketenovereenkomst verder te verbeteren en inhoud te geven, tot nu toe niet tot voldoende resultaat hebben geleid;
- er calamiteiten bij de sortering en (na)scheiding van verpakkingen zijn en in de toekomst kunnen ontstaan en dat in zo'n geval aan gemeenten een vergoeding wordt onthouden, terwijl zij bij deze sortering geen partij zijn en daardoor voor eigen kosten voor eindverwerking moeten zorgdragen;
- de vigerende Ketenovereenkomst tussen de VNG en het Afvalfonds Verpakkingen is ingegaan op 1 januari 2020 voor de duur van 5 jaar, tot 1 januari 2025. En dat deze behoudens opzegging tegen 1 januari 2025, met ingang van 1 januari 2025 voor 5 jaar wordt verlengd, tot 1 januari 2030;
- de Ketenovereenkomst voor PMD-verpakkingsafval bepaalt dat de gemeenten bij de inzameling van dit afval (onder voorwaarden) de keuze hebben tussen o.a. het bronscheidingsmodel of het nascheidingsmodel en in ruil volgens de voorwaarden van de overeenkomst een vergoeding ontvangen van het Afvalfonds. De hoogte van de vergoeding wordt in principe jaarlijks vastgesteld;

Constaterende dat

- diverse gemeenten melden dat de vergoeding niet altijd kostendekkend is en dat er bij afkeur geen vergoeding wordt uitgekeerd, hetgeen tot financiële onzekerheid kan leiden;
- er aanvullende afspraken worden gemaakt met het Afvalfonds gezien gewijzigde wetgeving inzake zwerfafval en prullenbakken;
- gemeenten behoefte hebben aan meer transparantie inzake de kostenonderzoeken, goed- en afkeur, actuele wel/niet lijsten, en een deugdelijke governance waarin voorzien is in onafhankelijke escalatie indien gemeenten en producenten er samen niet uitkomen;
- gemeenten de Rijksoverheid expliciet verzoeken om regie te nemen in het samenspel tussen alle gemeenten enerzijds en het verpakkend bedrijfsleven anderzijds om te komen tot afspraken die recht doen aan de circulaire doelstellingen waartoe gemeenten alle huishoudelijke afvalstromen gescheiden inzamelen;
- het huidige demissionaire kabinet heeft aangegeven geen rol te zien voor het Rijk om regie te nemen en te borgen dat de positie van gemeenten adequaat wordt bewaakt in onderhandelingen met producentenorganisaties;

Verzoekt het VNG bestuur

- een verlenging van de huidige (herziene) Ketenovereenkomst of de nieuwe afspraken tijdig aan de leden voor te leggen via de (B)ALV in 2024;
- zich in te zetten om in samenwerking met de vereniging van gemeentelijke afvalinzameling NVRD te komen tot nieuwe afspraken primair gericht op maximaal hergebruik/recycling van kunststof verpakkingsafval, duidelijker afspraken over afkeur cq vervuiling en transparantie rondom de totstandkoming van de kostenvergoedingen.
- een nieuw kabinet op te roepen een regierol te nemen ten bate van de maatschappelijke opgave waarin gemeenten en producenten beide een rol hebben;

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens het college van burgemeester en wethouders van Losser

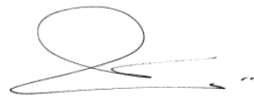
de secretaris,
Jelmer van Dam

de burgemeester,
Cia Kroon

Namens het college van burgemeester en wethouders van Wierden

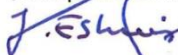
de secretaris,
Marcel Klos

de burgemeester,
Doret Tigchelaar

Namens het college van burgemeester en wethouders van Hengelo

de secretaris,
Jacqueline Freriks

de burgemeester,
Sander Schelberg

Deze motie wordt ondersteund door de navolgende Twentse gemeenten

Samenvatting en preadvies motie: Afspraken Afvalfonds Verpakkingen

Indienende gemeente(n): Losser

Ondersteunende gemeenten: Enschede, Rijssen-Holtén, Oldenzaal en Dinkelland, Tubbergen en Twenterand

Strekking van de motie

De indieners geven aan dat het de partijen tot op heden nog onvoldoende is gelukt om de afspraken vanuit de Ketenovereenkomst Verpakkingen verder te verbeteren en inhoud te geven. Verbetering van de afspraken is volgens hen nodig om te voorkomen dat gemeenten geconfronteerd (blijven) worden met kosten, die bijvoorbeeld voortvloeien uit calamiteiten bij sortering en (na)scheiding van verpakkingen. Ook melden diverse gemeenten dat de geldende vergoeding vanuit het Afvalfonds Verpakkingen niet altijd kostendekkend is en dat er bij afkeur geen vergoeding wordt uitgekeerd. Gezien het feit dat gemeenten bovendien behoefte hebben aan meer transparantie inzake de kostenonderzoeken, goed- en afkeur van verpakkingstromen en een deugdelijke governance (waarin voorzien is in een regierol en onafhankelijke escalatiemogelijkheid vanuit het Rijk), wordt geconstateerd dat nu het moment is aangebroken om de huidige afspraken te herzien en de vigerende Ketenovereenkomst dus niet automatisch verlengd moet worden per 1 januari 2025.

Oproep aan het bestuur:

- Een verlenging van de huidige (herziene) Ketenovereenkomst of de nieuwe afspraken tijdig aan de leden voor te leggen via de (Najaars) ALV in 2024;
- Zich in te zetten om in samenwerking met de vereniging van gemeentelijke afvalinzameling (NVRD) te komen tot nieuwe afspraken primair gericht op maximaal hergebruik/recycling van kunststof verpakkingafval, duidelijker afspraken over afkeur cq vervuiling en transparantie rondom de totstandkoming van de kostenvergoedingen.
- Een nieuw kabinet op te roepen een regierol te nemen ten bate van de maatschappelijke opgave waarin gemeenten en producenten beide een rol hebben.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De motie vraagt in algemene zin om de huidige afspraken te herzien en de nieuw te maken afspraken eerst voor te leggen aan de (Najaars) ALV, alvorens er mee in te stemmen.

In lijn met eerdere moties wordt de NVRD nauw betrokken bij het maken van nieuwe afspraken.

De oproep om het Rijk een sterkere regierol te geven, kan helpen om sneller tot gezamenlijk gedragen afspraken te komen en voorkomen dat onderhandelingen tussen gemeenten en de producenten (Afvalfonds Verpakkingen) spaak lopen.